SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 635/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S. a. s., B., zastúpenej advokátkou JUDr. M. T., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 9 C 78/2005-288 z 18. júna 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 432/2012-296 z 27. februára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S. a. s., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S. a. s., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 78/2005-288 z 18. júna 2012 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 432/2012-296 z 27. februára 2013.

Sťažovateľ uvádza, že je účastníkom konania na strane odporcu v konaní o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa a neplatnosti výpovede, ktoré je okresným súdom vedené pod sp. zn. 9 C 78/2005. Podaním z 10. marca 2005 navrhovateľ rozšíril svoj návrh o mzdové nároky - náhradu mzdy za obdobie od 1. januára 2004 do 30. septembra 2004, ktoré vyčíslil podaním z 21. apríla 2006 na sumu 428 040 Sk a úroky z omeškania 10 % ročne od 1. júna 2003 do zaplatenia.

Okresný súd rozhodol o pripustení zmeny petitu uznesením z 12. mája 2006, ktorého výrok znie: „Súd pripúšťa zmenu žalobného petitu, ktorý po zmene znie nasledovne:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu mzdy za obdobie deviatich mesiacov od 01. 01. 2004 do 30. 09. 2004 vo výške 428.040,- Sk, spolu s úrokom z omeškania vo výške 10% ročne z 428.040,- Sk od 01. 06. 2004 do zaplatenia.“

Sťažovateľ vo vyjadrení z 22. októbra 2010 uviedol, že podľa výroku uznesenia sú predmetom konania mzdové nároky navrhovateľa, nie však určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, o čom sa podľa jeho názoru už v tejto veci nekoná. Zároveň poukázal na to, že nie sú splnené podmienky na vydanie opravného uznesenia. V nadväznosti na vyjadrenie sťažovateľa navrhovateľ požiadal podaním z 21. júla 2011 o opravu uznesenia o pripustení zmeny žalobného petitu. Okresný súd vydal 18. júna 2012 opravné uznesenie, ktorým takto rozhodol: „Súd opravuje výrok uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 9C/78/2005-107 zo dňa 12. 5. 2006, tak, že správne má znieť:

Súd pripúšťa zmenu žalobného petitu, ktorý po zmene znie nasledovne:

Súd určuje, že odvolanie z funkcie riaditeľa dané rozhodnutím odporcu zo dňa 29. 7. 2003 zn. 902-R-430/2003 je neplatné.

Súd určuje, že výpoveď daná rozhodnutím odporcu zo dňa 26. 8. 2003 zn. 902-R-460/2003 v zmysle § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce je neplatná.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu mzdy za obdobie deviatich mesiacov od 01. 01. 2004 do 30. 09 .2004 vo výške 428.040,- Sk brutto spolu s úrokom z omeškania vo výške 10% ročne od 01. 06. 2004 do zaplatenia.

Odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi náhradu trov a na účet právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že pri vyhotovení uznesenia o pripustení zmeny žalobného petitu došlo k zrejmej nesprávnosti, keď opomenul uviesť pôvodný žalobný petit, a preto bol dôvod na opravu uznesenia podľa § 164 v spojení s § 167 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol uznesením č. k. 4 Co 432/2012-296 z 27. februára 2013 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že zo spisu mal preukázané, že navrhovateľ chcel iba rozšíriť svoj pôvodný žalobný petit, z odôvodnenia uznesenia súdu prvého stupňa vyplýva, že ide o rozšírenie návrhu, navrhovateľ nevykonal žiadny úkon, ktorý by smeroval k späťvzatiu návrhu v časti určenia neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa a neplatnosti výpovede, a preto je toho názoru, že súd prvého stupňa sa dopustil len chyby v písaní, a opravné uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že *„prvostupňový súd vydal uznesenie v rozpore so zákonom a odvolací súd toto nezákonné rozhodnutie potvrdil bez toho, aby sa vysporiadal s podstatnými argumentmi Sťažovateľa uvádzanými v odvolaní a tiež s ustálenou judikatúrou, na ktorú v rámci svojej argumentácie poukazoval Sťažovateľ“*.

Podľa sťažovateľa niet iného súdu, ktorý by chránil jeho základné právo, a preto navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„i) Základné právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo Sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR Uznesením Krajského súdu v Bratislave

zo dňa 27. 02. 2013, v konaní vedenom pod sp. zn.: 4Co 432/2012 a Uznesením Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 18. 06. 2012, v konaní vedenom pod sp. zn.: 9C 78/2005, porušené bolo.

ii) Ústavný súd Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 02. 2013. sp. zn.: 4Co 432/2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

iii) Ústavný súd priznáva Sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 331,15 €, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet advokátke JUDr. M. T., č. účtu..., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu

Okresný súd rozhodol napadnutým uznesením z 18. júna 2012 podľa § 164 v spojení s § 167 ods. 2 OSP o oprave uznesenia z 12. mája 2006 s odôvodnením, že pri vyhotovení uznesenia o pripustení zmeny petitu došlo k zrejmej nesprávnosti. Proti tomuto uneseniu bolo prípustné odvolanie.

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Vzhľadom na to, že sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania uznesenia súdu prvého stupňa podaním riadneho opravného prostriedku, o ktorom bol príslušný rozhodnúť krajský súd, je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

Podstatou sťažnosti v tejto časti je námietka sťažovateľa o nesprávnej aplikácii § 164 v spojení s § 167 ods. 2 OSP, keďže podľa neho *„by v predloženej veci mohlo ísť o opomenutie rozhodnúť o niektorej časti predmetu konania... a vo veci malo byť vydané doplňujúce a nie opravné uznesenie“*.

Krajský súd na tento argument sťažovateľa výslovne neodpovedal, čo však neznamená, že sa ním nezaoberal, vzhľadom na to, že v odôvodnení uviedol podstatnú časť argumentáciu sťažovateľa obsiahnutú v odvolaní. S názorom sťažovateľa sa však nestotožnil. Naopak, posúdil ako vecne správne rozhodnutie okresného súdu a stotožnil sa s jeho názorom, že pri vyhotovení uznesenia okresného súdu z 12. mája 2006 došlo k chybe v písaní, ktorú je potrebné opraviť postupom podľa § 164 v spojení s § 167 ods. 2 OSP.

Nie je úlohou ústavného súdu argumentačne dopĺňať sťažnosťou napadnuté rozhodnutie, ale jeho úlohou v rámci predbežného prerokovania sťažnosti je posúdiť, či napadnuté uznesenie svojimi účinkami mohlo zasiahnuť do základného práva, ktoré označil sťažovateľ.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98).

Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že základné právo na súdnu ochranu „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Takéto posúdenie vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Úlohou ústavného súdu nie je totiž náprava prípadných pochybení všeobecných súdov v neskočených (prebiehajúcich) konaniach, ale ústavný súd je zásadne povolaný posudzovať až z komplexných hľadísk po právoplatnom skončení veci, či konanie ako celok a jeho výsledok sú ústavne udržateľné (IV. ÚS 580/2012).

Pre posúdenie tejto časti sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania je podstatné, že opravné uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu sa týkalo uznesenia okresného súdu o pripustení zmeny žalobného petitu. Proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu, nie je prípustné odvolanie [§ 202 ods. 3 písm. f) OSP].

Ústavný súd už vo svojej judikatúre vyslovil, že ak Občiansky súdny poriadok vylučuje možnosť preskúmania rozhodnutí o vedení konania, nie je daný žiaden opodstatnený dôvod pripustiť, aby sa ich preskúmanie, resp. preskúmanie s nimi súvisiaceho postupu všeobecného súdu mohlo bez ďalšieho uskutočniť v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 162/09). Tento právny názor možno rozšíriť aj na iné rozhodnutie, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, procesné rozhodnutie uvedené v § 202 ods. 3 písm. f) OSP, uznesenie, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu.

Vo svojej podstate z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že pripisuje uzneseniu o zmene návrhu z 12. mája 2006 iné účinky, aké v skutočnosti malo vzhľadom na predmet tohto rozhodnutia. Okresný súd posúdil procesný úkon navrhovateľa z 10. marca 2005 v spojení s podaním z 21. apríla 2006 ako zmenu návrhu na začatie konania podľa § 95 ods. 1 OSP a v rozsahu vymedzenom navrhovateľom, ktorému patrí dispozícia s návrhom na začatie konania aj posúdil, či možno podľa § 95 ods. 2 OSP navrhovanú zmenu pripustiť. Sťažovateľ však tomuto rozhodnutiu pripisoval účinky rozhodnutia o späťvzatí (pôvodného) návrhu na začatie konania, čo však nebolo predmetom daného rozhodnutia, keďže okresný súd posúdil návrh z 10. marca 2005 ako zmenu návrhu na začatie konania podľa § 95 ods. 1 OSP, nie ako späťvzatie návrhu podľa § 96 ods. 1 OSP. Okresný súd riešil danú situáciu vydaním opravného uznesenia, ktorým doplnil výrok uznesenia o pripustení zmeny návrhu o znenie pôvodného návrhu, a krajský súd nepovažoval tento postup za rozporný so zákonom. Podľa názoru sťažovateľa tým v rozpore s podmienkami podľa § 164 OSP v spojení s § 167 ods. 2 OSP došlo k zmene rozhodnutia o pripustení zmeny návrhu na začatie konania.

Podľa názoru ústavného súdu nie je jeho úlohou v danom štádiu konania vyjadrovať sa k opodstatnenosti tejto námietky, pretože ju sťažovateľ v tom zmysle, ako ju on chápe a prezentuje v sťažnosti, môže predniesť v závislosti na výsledku konania vo veci samej v riadnom opravnom prostriedku ako inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 205 ods. 2 písm. b) OSP]. Posúdenie tejto odvolacej námietky patrí odvolaciemu súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2013